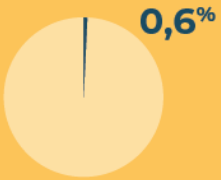
KERNCIJFERS NIEUWE DRUGS

© update oktober 2025

GEBRUIK NIEUWE DRUGS SUBGROEPEN

VOLWASSENEN
(15-64 JAAR) BELGIË

NPS

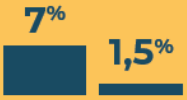
LAATSTE JAAR

STUDENTEN

NPS ketamine GHB

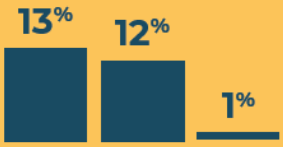
UITGAANDERS

ketamine GHB

LAATSTE MAAND

MENSEN DIE DRUGS GEBRUIKEN

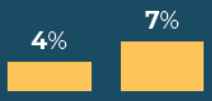
NPS ketamine GHB

EVOLUTIES

NPS

stijging gebruik ketamine

2012 → 2022

afgelopen jaar gebruik ketamine

GESPECIALISEERDE BEHANDELINGSCENTRA

ketamine GHB mefedrone

AANTAL NIEUWE BEHANDELEPISODES TDI

ketamine

20 → 478

2015 → 2024

GHB

217 → 139

2015 → 2024

mefedrone

8 → 256

2015 → 2024

DEFINITIES

Ooitgebruik: een maat voor experimenteergedrag

Laatstejaarsgebruik: een maat voor recent gebruik

TDI (Treatment Demand Indicator)**:** registratie voor behandelingscentra die behandelingen aanbieden voor middelengebruik

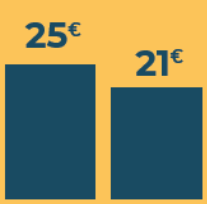
Behandelepisode: de periode tussen de start van de behandeling en het einde van de activiteiten binnen het voorgeschreven programma

Nieuwe Psychoactieve Stoffen (NPS): stoffen die niet zijn opgenomen in de VN verdragen van 1971, maar die een soortgelijk risico zijn voor de volksgezondheid als de klassieke drugs die gecontroleerd worden op wereldniveau bv. ketamine, synthetische cannabis, ...

Nieuwe drugs: NPS en de nieuwe stoffen die de laatste jaren op de markt kwamen en zijn toegevoegd aan de VN-verdragen bv. GHB, mefedrone, 3-MMC

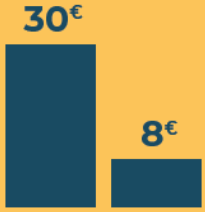
PRIJS

daling 1 gram ketamine

2013 → 2023

daling 5 ml GHB

2013 → 2023

Inhoudstafel

Gebruik nieuwe drugs bij volwassenen 3
Gebruik nieuwe drugs in hoger onderwijs 3
Gebruik nieuwe drugs in uitgaansleven 3
Gedrag en gewoonten 4
Hulpvraag 5
Misdrijven 6
Aanbod en markt 7

Gebruik nieuwe drugs bij volwassenen (18-64 jaar, Vlaanderen)

Sciensano, Gezondheidsenquête 2018 & 2023/2024

EUDA, European Drug Report 2025

- In 2018[1] bedroeg het ooitgebruik van NPS[2] door volwassenen 0,3% en het laatstejaarsgebruik 0,3%[3].
- In 2023 gebruikte 0,6% van de Belgen tussen 15 en 64 jaar in het laatste jaar NPS. In 2018 was dat 0,3%. 0,2% van de vrouwen en 1% van de mannen gebruikte het laatste jaar NPS. Er waren geen verschillen in gebruik tijdens het laatste jaar tussen de verschillende leeftijdsgroepen.
- In Europa varieerde het laatstejaarsgebruik van NPS[4] (uitgezonderd ketamine en GHB) tussen 0,1% (Letland) en 5% (Roemenië) onder jongvolwassenen (15-34 jaar).

Gebruik nieuwe drugs in hoger onderwijs (studenten, Vlaanderen)

VAD-studentenbevraging, 2021

- In 2021 bedroeg het laatstejaarsgebruik van NPS[5] bij studenten 3%. Voor ketamine was dit 4% en voor GHB 0,4%.
- 4% van de mannelijke studenten gebruikte in de voorgaande 12 maanden NPS, 6% ketamine. 1,5% van de vrouwelijke studenten gebruikte in de voorgaande 12 maanden NPS, 2% ketamine.[6]

Gebruik nieuwe drugs in uitgaansleven (Uitgaanders, Vlaanderen)

VAD-uitgaansonderzoek, 2022

- 7% van de uitgaanders gebruikte ooit GHB, 1,5% gebruikte het laatste jaar GHB. In 2012 gebruikte 10% ooit en 3% het laatste jaar GHB.
- In 2022 gebruikte 2,0% van de mannelijke uitgaanders en 1,3% van de vrouwelijke uitgaanders het laatste jaar GHB.
- 19% van de uitgaanders gebruikte ooit ketamine, 7% gebruikte het laatste jaar ketamine. In 2012 gebruikte 11% ooit en 4% het laatste jaar ketamine.
- In 2022 gebruikte 12% van de mannelijke uitgaanders en 4% van de vrouwelijke uitgaanders het laatste jaar ketamine.

[1] Uit de gezondheidsenquête 2023/2024 zijn nog geen data beschikbaar over het ooitgebruik van NPS.
[2] Nieuwe psychoactieve stoffen gekend als “NPS” of “research chemicals”: bv. synthetische cannabis, a-PHiP (Flakka), mephedrone, 3-MMC, Etizolam, nitazenes, ...
[3] Wegens kleine aantallen kan geen opdeling naar sekse en leeftijd gegeven worden.
[4] Dit omvat verschillende substanties die niet gecontroleerd worden door internationale drugcontrole overeenkomsten. Sommige middelen kunnen wel onder nationale regelgeving kunnen gecontroleerd worden.
[5] NPS zijn in dit onderzoek methoxetamine, 3-mmc, 6APB …
[6] Voor GHB zijn er geen verschillen in gebruik tussen mannen en vrouwen.

VAD, Rapportage project peer support Safe 'n Sound, Vlaanderen, 2023

- In 2023 gebruikte 24% van de respondenten die deelnamen aan de enquête van Safe 'n Sound het laatste jaar ketamine, 4% GHB/GBL, 3% 4-FA/4-FMF en 4% DMT.
- In 2023 gebruikte 11% van de respondenten die deelnamen aan de enquête van Safe 'n Sound de laatste dertig dagen 4-MMC, 9% 3-MMC en 6% 2 C-B.

Gedrag en gewoonten (Mensen die illegale drugs gebruiken, Vlaanderen)

Sciensano, Drug Vibes. The Belgian Web Survey on Drugs, 2024

- 28% van de personen die illegale drugs gebruiken gebruikten het afgelopen jaar NPS[7], 23% gebruikte ketamine en 4% GHB. 13% gebruikte de afgelopen maand NPS, 12% ketamine en 1,4% GHB.
- 86% gebruikte de laatste maand op 4 of minder dagen NPS.
- De laatste keer dat ze NPS gebruikten nam 21% van de personen enkel NPS. 53% combineerde NPS met alcohol, 33% combineerde met cannabis, 17% met MDMA/XTC, 13% met ketamine en 6% met cocaïne.
- De belangrijkste motivatie om NPS te gebruiken was om stoned of onder invloed te zijn (80%). Andere vaak genoemde redenen waren uit nieuwsgierigheid (experimenteren) (43%), om wakker te blijven/ meer energie te krijgen (43%), om te socializen (33%) en omdat het makkelijk te verkrijgen is (26%).
- NPS werden het vaakst gebruikt op een muziekfestival of feestje (67%), in huiselijke context (bij zichzelf of bij anderen) (53%) of in een club of bar (52%).
- Van de personen die het afgelopen jaar ketamine gebruikten was 59% tussen 18 en 29 jaar, 29% was tussen 30 en 39 jaar en 12% was 40 jaar of ouder. 65% was man. 53% had een diploma hoger onderwijs.
- 86% gebruikte de laatste maand op 4 of minder dagen ketamine.
- 76% van de personen die ketamine gebruikten nam op een typische dag dat ze ketamine gebruikten gemiddeld een halve gram ketamine of minder.
- De laatste keer dat ze ketamine gebruikten nam 8% enkel ketamine. 61% combineerde ketamine met alcohol. 37% combineerde met MDMA/XTC, 33% met cannabis, 16% met cocaïne en 13% met synthetische cathinones (bijvoorbeeld mephedrone, 3-CMC, ...).
- De belangrijkste motivatie om ketamine te gebruiken, was om stoned of onder invloed te zijn (85%). Andere vaak genoemde redenen waren uit nieuwsgierigheid (experimenteren) (29%), om stress te verminderen en te relaxen (27%) of om met depressie/angst om te gaan (18%).
- Mensen gebruikten het vaakst ketamine op een muziekfestival of feestje (73%), in huiselijke context (bij zichzelf of bij anderen) (58%) of in een club of bar (46%).

[7] NPS zijn in dit onderzoek 'legal highs', 'research chemicals', 'designer drugs' of 'smart drugs'.

Hulpvraag

Online kennistest

De Druglijn, Vlaanderen, 2024

- In 2024 werden in totaal 11.282 kennistests afgelegd op de website van De Druglijn. 4% hiervan gingen over GHB (n=498). Ook voor ketamine was dit 4% (n=448). In 2023 werden 183 kennistests over GHB afgelegd (1,6%) en 326 voor ketamine (3%).

Contacten met De Druglijn

De Druglijn, Vlaanderen, 2024

- In 2024 kwam in 6% (n=348) van de contacten NPS[8] als specifiek middel aan bod. In 2023 was dit 5% (n=345) en in 2014 1,4% (n=72).
- In 1,5% (n=92) van de contacten kwam GHB aan bod. In 2023 was dit 1,2% (n=82) en in 2014 was dit 2% (n=105).
- In 3% (n=192) van de contacten kwam ketamine aan bod. In 2023 was dit 3% (n=232) en in 2014 was dat 0,8% (n=43).

Ambulante behandeling bij Centrum Geestelijke Gezondheidszorg (CGG)

Zorgatlas, EPD data, 2024

- In 2024 had 3% (1.973) van alle zorgperiodes (57.370) in alle CGG's van Vlaanderen en Brussel betrekking op problemen met illegale drugs. 7% van die zorgperiodes (n= 134) had te maken met nieuwe drugs. Dat was een toename tegenover 2023 (5% en 101 zorgperiodes) en een stijging tegenover 2016 (3% en 56 zorgperiodes).
- Meer specifiek was 3% van de zorgperiodes voor ketamine (n=58), 1,6% voor GHB/GBL (n=32) en 2% voor mefedrone (n=44).
- Tussen 2016-2024 evolueerde het aandeel zorgperiodes voor problemen met nieuwe drugs in vergelijking met het totaal aantal zorgperiodes van 0,1% naar 0,2%.

Behandeling in gespecialiseerde behandelingscentra

Sciensano, Treatment Demand Indicator, Vlaanderen, 2024

- Ketamine was in 2024 verantwoordelijk voor 3% van de nieuwe behandelepisodes in de gespecialiseerde behandelingscentra in Vlaanderen. Dat aandeel was vergelijkbaar met 2023 (3%) en steeg vergeleken met 2015 (0,1%).
- Het ging om 478 behandelepisodes. Dat was vergelijkbaar met 2023 (497 behandelepisodes) en een sterke stijging vergeleken met 2015 (20 behandelepisodes).
- De meeste behandelingen gebeurden residentieel (54%).
- 73% van de patiënten waren mannen. De meeste patiënten (71%) waren tussen de 20 en 29 jaar oud. De gemiddelde leeftijd van de personen in behandeling voor ketamine was 26,4 jaar. Die gemiddelde leeftijd daalde met 1,8 jaar tegenover 2015 (28,3 jaar).
- 75% van de cliënten was al eerder behandeld.
- GHB was in 2024 verantwoordelijk voor 0,8% van de nieuwe behandelepisodes (n=139) in de gespecialiseerde behandelingscentra in Vlaanderen. Dat aandeel was vergelijkbaar met 2023 (1,2%) en met 2015 (1,2%).
- Het ging om 139 behandelepisodes. Dat was een daling vergeleken met 2023 (237 behandelepisodes) en met 2015 (217 behandelepisodes).

[8] Onder NPS wordt verstaan 'smartdrugs/ecodrugs' en mefedrone.

- 62% van de behandelingen voor GHB gebeurden ambulant.
- 70% van de patiënten waren mannen. De meeste patiënten (53%) waren tussen de 30 en 39 jaar oud. De gemiddelde leeftijd van de personen in behandeling voor GHB was 35,4 jaar. Die gemiddelde leeftijd steeg met 6 jaar tegenover 2015 (29,4 jaar).
- 83% van de cliënten was al eerder behandeld.
- Mefredrone was in 2024 verantwoordelijk voor 1,5% van de nieuwe behandelepisodes in de gespecialiseerde behandelingscentra in Vlaanderen. Dat aandeel is vergelijkbaar met 2023 (1,1%) en een stijging vergeleken met 2015 (0,04%).
- Het ging om 256 behandelepisodes. Dat was een toename vergeleken met 2023 (210 behandelepisodes) en een zeer sterke toename vergeleken met 2015 (8 behandelepisodes).
- De meeste behandelingen voor mefredrone gebeurden ambulant (67%).
- 70% van de patiënten waren mannen. De meeste patiënten (57%) waren tussen de 20 en 29 jaar oud. De gemiddelde leeftijd van de personen in behandeling voor mefredrone was 26,0 jaar. Die gemiddelde leeftijd daalde met 1 jaar tegenover 2015 (27,1 jaar).
- 56% van de cliënten was al eerder behandeld.

Spuitenruil

Free Clinic, Spuitenruil, Vlaanderen, 2024

- In 2024 gebruikte 36% van de bezoekers van de Vlaamse spuitenruilpunten het afgelopen jaar GHB. Dat was een stijging tegenover 2023 (31%).
- In 2024 gebruikte 46% van de bezoekers van de Vlaamse spuitenruilpunten het laatste jaar ketamine. Dat was een sterke stijging tegenover 2023 (30%).
- Ook mefedrone (17%), synthetische cannabis (16%), DMT (10%), 2CB (10%) en 4FA (5%) werden het afgelopen jaar gebruikt. Vergeleken met 2023 was dit voor alle producten een stijging.

Misdrijven (Federale politie, België)

Feiten in verband met illegale drugs volgens middel, 2023

- In 2023 registreerde de federale politie in het Vlaams gewest 490 feiten in verband met bezit van ketamine. Dat aantal steeg tegenover 2013 (50). Er werden 224 feiten geregistreerd in verband met handel in ketamine. Dat aantal steeg tegenover 2013 (27).
- In 2023 registreerde de federale politie in het Vlaams gewest 193 feiten in verband met bezit van GHB. Dat aantal daalde tegenover 2013 (268). Er werden 102 feiten geregistreerd in verband met handel in GHB. Dat aantal daalde tegenover 2013 (129).
- In 2023 registreerde de federale politie in het Vlaams gewest 209 feiten in verband met bezit van mefedrone. Dat aantal steeg tegenover 2013 (15). Er werden 120 feiten geregistreerd in verband met handel in mefedrone. Dat aantal steeg tegenover 2013 (5).

Aanbod en markt

Prijs

Sciensano, National reporting package EUDA, België, 2023

- De straatprijs voor GHB lag in 2023 gemiddeld op 8,2 euro per 5 ml. In 2022 was de straatprijs hoger (gemiddeld 19,6 euro per 5 ml) en ook ten opzichte van tien jaar eerder, in 2013, was de prijs in 2023 lager (gemiddeld 30 euro per 5 ml).
- De straatprijs voor ketamine lag in 2023 gemiddeld op 20,6 euro per gram. Dat was lager vergeleken met 2022 (gemiddeld 30 euro per gram) en met 2013 (gemiddeld 25 euro per gram).

Inbeslagnames

Federale overheidsdienst financiën, Jaarverslag Inbeslaggenomen drugs, België, 2024

- In 2024 namen de opsporingsdiensten van de douane 251 kilogram NPS in beslag. Dit was een stijging ten opzichte van 2023 (176 kg) en ook ten opzichte 2019 (167 kg).

Verkrijgbaarheid

Sciensano, Drug Vibes. The Belgian Web Survey on Drugs, 2024

- Ketamine werd door respondenten in het Drug Vibes-onderzoek vooral gekocht via een dealer (52%) of via vrienden of kennissen (51%).
- NPS werden vooral online gekocht (45%). Andere vaak genoemde antwoorden waren via een vriend of kennis (33%) of via een dealer (28%).

Methodologische info over de gebruikte bronnen en een volledige referentielijst vind je in de infofiche “achtergrond bij de factsheets”.

Colofon

Contactpersoon: Else De Donder, stafmedewerker VAD.
Lay-out concept: Wim Vandersleyen
V.U.: Dr. H. Peuskens, Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel
© oktober 2025
VAD, Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel
T 02 423 03 33 | vad@vad.be | www.vad.be
De informatie uit deze factsheet mag worden overgenomen mits vermelding van de referentie: VAD (2025). *Factsheet kerncijfers Nieuwe drugs*. VAD.